

ΕΠΕΚΤΑΤΙΚΗ Η ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Η Τουρκική πολιτική στην Κύπρο ήταν από την αρχή και παραμένει μέχρι σήμερα επεκτατική. Αυτό αποδεικνύεται από σωρεία δηλώσεων Τούρκων πολιτικών τόσο στο απώτερο όσο και στο πρόσφατο παρελθόν και στο παρόν.

Αυτά υπογράμμισε η Ελεονώρα Γαβριηλίδου, λειτουργός του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών σε διάλεξη της, τη Δευτέρα 4 Απριλίου 1980 στην Πύλη Αμμοχώστου με θέμα: «Τούρκικη επιχειρηματολογία και πολιτική στο Κυπριακό». Επρόκειτο για την πρώτη από μια σειρά διαλέξεων που οργανώνει η Ομάδα Δράσης Κυπρίων Φοιτητών με στόχο, όπως ανακοινώθηκε, την κατάρτιση φοιτητών και τη μάθηση των τελευταίων τάξεων του λυκείου για το Κυπριακό.

Η Ελεονώρα Γαβριηλίδου, αφού έκαμε εκτενή αναφορά στη γενική τούρκικη επιχειρηματολογία επεσήμανε ότι από τους Τούρκους:

«Γενικά γίνεται μια προσπάθεια κιβδηλοποίησης της ιστορίας, κακομεταχείρισης της γεωγραφίας και συναισθηματικής εκμετάλλευσης της κοινής γνώμης στην οποία προβάλλεται η εικόνα ότι τόσο η Τουρκία όσο και η Τ/Κ ηγεσία δεν είχαν άλλη εκλογή παρά να πράξουν ως έπραξαν, η Τουρκία να εισθάλει ή με τη δική τους ορολογία επέμβει για να προστατεύσει την Τ/Κ κοινότητα, και να επαναφέρει τη συνταγματική τάξη ως εγγυήτρια δύναμη και η Τ/Κ ηγεσία, να ανακηρύξει χωριστό «κράτος».

Ο Ατατούρκ

Και προσθέτει: «Πολύ πριν από τα γεγονότα του '63 που οι Τουρκοκύπριοι αλλά και η Τουρκία προβάλλουν σαν την αρχή του Κυπριακού προβλήματος και το λόγο που τους ώθησε σε διαιρετική πολιτική τα Τουρκικά επεκτατικά σχέδια είχαν ήδη αρχίσει να εκφράζονται αποκάλυπτα.

»Ο ίδιος ο Ατατούρκ που οι Τούρκοι θεωρούν εθνάρχη τους, και που χάραξε την πολιτική της νέας Τουρκίας, απαντώντας σ' ερώτηση για το τι γίνεται με την Κύπρο, με αφορμή την προσάρτηση της Αλεξανδρέτ-

τας δήλωσε: «Η σειρά της Κύπρου δεν έχει έρθει ακόμα».

Το 1954, εννιά ολόκληρα χρόνια πριν το 1963 και τη διακοινοτική διαμάχη, ο τότε Υπουργός Εξωτερικών Κοπρουλού, δήλωσε ότι η Κύπρος είναι «επέκταση της Ηπειρωτικής Τουρκίας» και θα έπρεπε να επιστραφεί στην Τουρκία «λόγω γεωγραφικής γεινιάσεως». Λίγο αργότερα, το 1955, ο τότε Τούρκος Υπουργός Εξωτερικών Ζορλού δήλωσε στην Τριμερή Διάσκεψη για την Κύπρο ότι «...Η σημασία της Κύπρου για την Τουρκία δεν προέρχεται από μια μόνο αιτία, είναι μια αναγκαιότητα που πηγάζει από τις απαιτήσεις της ιστορίας, γεωγραφίας, οικονομίας και στρατιωτικής πολιτικής, από το δικαίωμα ύπαρξης και ασφάλειας που είναι το ιερότερο δικαίωμα κάθε κράτους, με λίγα λόγια, από αυτή τη φύση των πραγμάτων».

Υπό τουρκικό έλεγχο

Ο Τούρκος ιστορικός Γκουρκάν, πιο πρόσφατα έγραψε στην «Κίπρις Ποστασίν» (20.12.83):

«Μιλώντας από καθαρά στρατηγική άποψη θα μπορούσαμε να πούμε ότι για την ασφάλεια της Τουρκίας, μια ασφαλής Κύπρος θα ήταν μια Κύπρος που θα ήταν στο σύνολο της κάτω από Τουρκικό έλεγχο».

Αλλά ίσως οι πιο εντυπωσιακές εκφράσεις των Τουρκικών διαθέσεων για την Κύπρο είναι οι ακόλουθες:

* Του Γκιουνές, Πρώην Υπουργού Εξωτερικών της Τουρκίας, που είπε:

«Η Κύπρος είναι τόσο πολύτιμη όσο το δεξί χέρι για μια χώρα που ενδιαφέρεται για την άμυνα της ή τα επεκτατικά της σχέδια, αν έχει οποιαδήποτε επεκτατικά σχέδια. Αν δεν θυμούμαστε συνεχώς αυτή τη στρατηγική σημασία της Κύπρου, δεν θα μπορέσουμε να καταλάβουμε την όλη κρίση στην Κύπρο ... Πολλές χώρες, σε κάποιο βαθμό γιατί αυτό εξυπηρετεί τα συμφέροντα τους, θέλουν να δουν το Κυπριακό, απλώς σαν την επιθυμία μας να προστατεύσουμε

την Τουρκική κοινότητα στο νησί. Ενώ το πραγματικό πρόβλημα είναι η ασφάλεια των 45 εκατομμυρίων Τούρκων στην Ηπειρωτική Τουρκία μαζί με τους Τούρκους στο νησί και τη διατήρηση της ισορροπίας στη Μέση Ανατολή».

(«Χουριγιέτ 20.7.80)

Ο Οζάλ

* Το Οζάλ, Πρωθυπουργού της Τουρκίας, που αναφερόμενος στη μονομερή ανακήρυξη ανεξαρτησίας στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου το Νιόβρη του 1983, είπε:

«Η Κύπρος είναι ένα νησί που διαπερνά την Τουρκία σαν μαχαίρι. Είναι αξαιρετικά ζωτική από την άποψη της ασφάλειας μας. Αυτό το νησί δεν πρέπει να βρίσκεται σε εχθρικά χέρια. Η ύπαρξη των Τούρκων στο βορρά είναι μια εγγύηση προς αυτή την κατεύθυνση».

Από τον ίδιο τον Ντεκτάς που δήλωσε:

«Φυσικά και έχει η Τουρκία στρατηγικά συμφέροντα στην Κύπρο. Είναι ευτύχημα για την Τουρκία που η Τουρκοκυπριακή κοινότητα βρίσκεται εδώ. Ακόμα και αν η Τουρκοκυπριακή κοινότητα δεν υπήρχε, η Τουρκία δεν θα άφηνε την Κύπρο στην Ελλάδα. Ο κ. Κορούτουρκ μου είπε κάτι πολύ σημαντικό. Ο έντιμος Πρόεδρος είπε: Αν η Κύπρος περάσει στην Ελλάδα και στρατικοποιηθεί, η Τουρκία παύει να είναι ναυτικό κράτος. Αυτός είναι ένας εξαιρετικά σημαντικός παράγων».

(«Μιλιγιέτ» 23.7.85)

«Κυρίαρχο έδαφος»

Πιο πρόσφατα ο Καθηγητής Μουσταφά Κουράν, μιλώντας σε συμπόσιο με θέμα «Τουρκικά Προβλήματα», αναφερόμενος στη συνεχιζόμενη παρουσία των Τουρκικών στρατευμάτων σε μέρος εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας, μεταξύ άλλων είπε:

«Λέγουν ότι δεν επιβουλεύομαστε εδάφη που βρίσκονται έξω από το κυρίαρχο έδαφος μας. Αυτό είναι λάθος. Όλα τα έθνη έχουν τη μεγάλη ιδεολογία τους. Στην περίπτωση αυτή, τι κάνει ο Τουρκικός στρατός στην Κύπρο; Η Κύπρος δεν βρίσκεται μέσα στα σύνορα του κυρίαρχου εδάφους μας».

(«Τζουμχουριγιέτ», 3.2.86)

Πιο πρόσφατα από όλους ο Τούρκος Πρωθυπουργός κ. Οζάλ, με πληθώρα δηλώσεων του, κατέστησε σαφείς τους πραγματικούς σκοπούς της Τουρκίας, όσον αφορά την Κύπρο. Σε συνέντευξη του στην «Ιντερνασιοναλ Χέραλντ Τρίμπιουν» (2.6.86) ο Οζάλ δήλωσε:

«Το νησί ουδέποτε υπήρξε Ελληνικό στην ιστορία του. Ανήκε στους Ενετούς και μετά το κατέλαβαν οι Οθωμανοί. Αργότερα ήρθε η Βρετανική διοίκηση. Πιστεύω ότι ήταν κατά την Οθωμανική περίοδο και αργότερα, υπό τους Βρετανούς που Έλληνες μετανάστευσαν στο νησί. Όπως είπα, αν θέλει κανείς να ονομάσει το νησί κάτι είναι πιο Τουρκικό παρά Ελληνικό. Για πολ-

λές εκατονταετηρίδες ήταν υπό Οθωμανική διοίκηση».

Και έτσι, σύμφωνα με τον υπαινισμό, η Κύπρος θα έπρεπε να επιστραφεί στους Τούρκους. Και όμως, όπως δηλώνουν κατά καιρούς Τούρκοι επίσημοι, η Τουρκία εισέβαλε στην Κύπρο το 1974 για να επαναφέρει τη συνταγματική τάξη και μόνο.

Επαρχία της Τουρκίας

Η παράνομη επίσκεψη του Οζάλ στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου τον Ιούλιο '86 από μόνη της φανερώνει τους σκοπούς της Τουρκίας. Αλλά οι σχετικές δηλώσεις δεν έλειψαν... Σε ομιλία του στην πλατεία Ατατούρκ την ημέρα της άφιξης του ο Οζάλ είπε: «Τη στιγμή που πάτησα το πόδι μου εδώ ένιωσα σαν να βρίσκoμαι σε μια από τις επαρχίες, πόλεις, χωριά της Τουρκίας, δεν υπάρχει διαφορά». Στην ίδια ομιλία, αναφερόμενος στην αντίδραση των Ελλήνων και των Ελληνοκυπρίων για την παράνομη επίσκεψη του, ο Οζάλ είπε:

«Είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν αυτοί που θα εκμεταλλευθούν την επίσκεψη μου εδώ για να δημιουργήσουν φασαρία. Μην τους δίνετε σημασία, πάντα φωνασκούσαν. Γνωρίσαμε τους προγόνους τους στο Αιγαίο, γνωρίσαμε τους προγόνους τους στη Σμύρνη, γνωρίσαμε τους προγόνους τους στο Ντουμλουπλινάρ γι' αυτό ποτέ δεν τους δώσαμε σημασία, δεν έχει σημασία, αφήστε τους να λένε ότι θέλουν. Μπόρεσαν να σταματήσουν την επίσκεψη μου; Βρίσκομαι εδώ μπροστά σας».

Επίσης,

«Για να αποκτηθεί μια χώρα, μια γη, είναι ανάγκη να χυθεί αίμα ... αίμα γι' αυτήν».
(Μπαϊράκ, 2.7.86)

Σε άλλη ομιλία του κατά την επίσκεψη αυτή («Χαλκίν Σεσί», 5.7.86), ο Οζάλ είπε ότι ο λόγος που η Ελληνοκυπριακή πλευρά αντέδρασε με τον τρόπο που αντέδρασε στην επίσκεψη του στα κατεχόμενα είναι ότι είναι αδύνατη και δεν μπορεί να αντιδράσει διαφορετικά. Το σημείο αυτό της αδυναμίας του Ελληνικού έθνους και της δύναμης του Τουρκικού επαναλήφθηκε σ' όλες σχεδόν τις ομιλίες του Οζάλ κατά την επίσκεψη του και κάθε φορά το συμπέρασμα ήταν ότι οι αντιδράσεις των Ελλήνων δεν έχουν καμιά σημασία. Οι προκλητικές

αυτές δηλώσεις απαντήθηκαν και από τους Τουρκοκύπριους. Χαρακτηριστικά ο Οζκέρ Οζκιούρ (αρχηγός του αντιπολιτευόμενου Ρεπουμπλικανικού Τουρκικού Κόμματος) λέει: «Ο Οζάλ δεν ήρθε στην ΤΔΒΚ σαν φιλοξενούμενος αλλά ως να ήταν ο ιδιοκτήτης της ΤΔΒΚ».

Επίσης, στο ίδιο άρθρο,

«Κάποιος που θα άκουγε τον Οζάλ, θα τον εξελάμβανε Σουλτάνο που πολύ πρόσφατα ανήλθε στο θρόνο του πατέρα του».

(«Γιενί Ντουζέν»), 7.7.86)

Το μόνο που μπορούμε να συμπληρώσουμε είναι «Πραγματικά». Και ακόμα ότι αυτό δεν αφορά μόνο τον Οζάλ, αλλά και την Τουρκία και δεν ενδιαφέρει μόνο τα κατεχόμενα, αλλά ολόκληρη την Κύπρο.

Τρομοκρατικές μέθοδοι

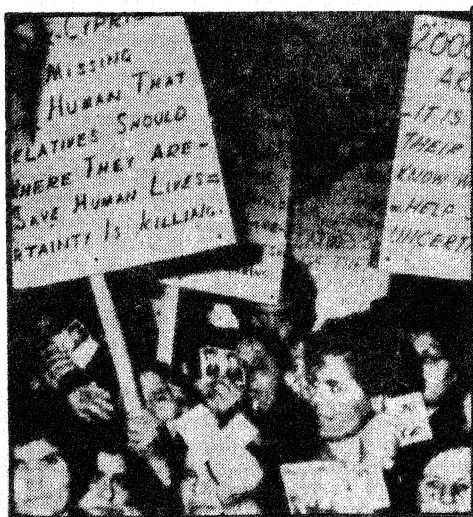
Τα πιο πάνω καθιστούν ξεκάθαρους τους επεκτατικούς σκοπούς της Τουρκίας για την Κύπρο. Αλλά και οι τρομοκρατικοί μέθοδοι που χρησιμοποίησε η Τουρκία για την επίτευξη των στόχων της στην Κύπρο έρχεται σε πλήρη αντίθεση με την επιχειρηματολογία του αμυνόμενου που προβάλλει.

Όταν η Τουρκία έστειλε τον αξιωματικό του Τουρκικού στρατού Ριζά Βουρουσκάν στην Κύπρο με σκοπό να οργανώσει την τρομοκρατική οργάνωση TMT έκανε το πρώτο βήμα στη μεθόδευση της πάγιας πολιτικής της για την προσάρτηση μέρους, τουλάχιστον, της Κύπρου.

Ο ίδιος ο κ. Ντενκτάς σε συνέντευξη που έδωσε στους «Τάιμς» του Λονδίνου (20.1.78) παραδέχεται ότι ήταν ο οργανωτής της TMT λέγοντας: «Έπρεπε να ιδρύσω τη TMT με μερικούς φίλους για να οργανώσουμε τα άτομα που έτρεχαν απ' εδώ και απ' εκεί κάνοντας διάφορα πράγματα».

Ποια «πράγματα» έκαναν τα άτομα αυτά; Ο Εμίν Ντιρβάνα σε άρθρο του στη «Μιλιγιέτ» (15.5.84) μας δίνει κάποια απάντηση φανερώνοντας συγχρόνως μια ενδιαφέρουσα και όχι τόσο γνωστή πλευρά του χαρακτήρα του κ. Ντενκτάς. Λέει ο Ντιρβάνα:

«Ο Ντενκτάς με κατηγορήσε επίσης ότι δεν επέτρεψα να τιμηθεί η μνήμη των Τούρκων που έπεσαν το 1958 και να αναρ-

τηθούν μεσιότητες οι σημαίες. Ντράπηκα για λογαριασμό του γιατί διαστρεβλώνει την αλήθεια σε τέτοιο βαθμό. Λυπάμαι αλλά πρέπει να δώσω μια απάντηση. Οι Τούρκοι της Κύπρου τιμούν τη μνήμη των νεκρών τους στις 28 Ιανουαρίου. Αυτή τη μέρα το 1958 ένας αριθμός Τουρκοκυπρίων σκοτώθηκαν σε συμπλοκή με τους Βρετανούς. Εκείνη τη ημέρα επίσης παρέστήκα στην τελετή μαζί με όλο το προσωπικό της Πρεσβείας και τους αξιωματικούς του στρατιωτικού αποσπάσματος. Ο Ντενκτάς ήθελε όμως και την 7η Ιουνίου να εορτάζεται. Ο Δρ Κουτσιούκ δίσταζε και ήλθε να με συμβουλευθεί. Πληροφορήθηκα ότι στις 7 Ιουνίου, 1958, μια βόμβα είχε τοποθετηθεί στο Τουρκικό Γραφείο Τύπου στη Λευκωσία από πρόσωπα, που όπως φάνηκε αργότερα δεν είχαν καμιά σχέση με τους Ελληνοκυπρίους. Οι Τούρκοι της Λευκωσίας υποκινήθηκαν να τους καταλάβει ιερή αγανάκτηση και έκαναν πράξεις παρόμοιες με εκείνες της 6ης και 7ης Σεπτεμβρίου, 1955 στην Κωνσταντινούπολη.

Ατμόσφαιρα έντασης

Ο Ντενκτάς, σε συνέντευξη που έδωσε στο ITV στα πλαίσια του προγράμματος Cyprus, Britain's grim legacy», είπε σχετικά:

«Έγινε μια έκρηξη στο γραφείο πληροφοριών του Τουρκικού προξενείου. Ένα πλήθος είχε ήδη μαζευτεί εκεί, πλήθος από την Τουρκοκυπριακή κοινότητα. Και απο-

φάσισαν σχεδόν αμέσως ότι οι Έλληνες το είχαν κάνει και ορκίζονταν εκδίκηση εναντίον των Ελλήνων κλπ.

Αργότερα, ένας φίλος μου που το όνομα του έμεινε μυστικό, μου εκμυστηρεύθηκε ότι αυτός είχε τοποθετήσει τη μικρή βόμβα στην είσοδο τους για να δημιουργήσει ατμόσφαιρα έντασης για να μάθει ο κόσμος ότι οι Τουρκοκύπριοι έχουν σημασία».

Το ζενίθ της «ιερής αγανάκτησης» στην οποία ο Ντιρβάνα αναφέρεται, ήταν ο σφαγιασμός 8 αόπλων Ελληνοκυπρίων, κοντά στο χωριό Κιόνελλι στις 12 Ιουνίου, 1958, δηλαδή πέντε μέρες μετά την έκρηξη.

Διερευνητική επιτροπή που είχε συσταθεί υπό την προεδρία του Αρχιδικαστή για να διερευνήσει την υπόθεση, εξέδωσε έκθεση, της οποίας παραθέτουμε απόσπασμα:

«Για μερικές μέρες πριν την 12η Ιουνίου, κατ' ακρίβεια από τις 7 Ιουνίου, τα διακοινωνικά αισθήματα ήταν εξημμένα στο νησί και υπήρξαν πολλές περιπτώσεις επιθέσεων από Τούρκους κυρίως στη Λευκωσία, εναντίον μελών της Ελληνοκυπριακής κοινότητας και επί Ελληνοκυπριακής ιδιοκτησίας.

Η επίθεση ήταν ιδιαίτερα κτηνώδης και οι τραυματισμοί που έγιναν δείχνουν μια άνευ προηγουμένου βαρβαρότητα.